

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto.... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 171. — ŠTEV. 171.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 23, 1921. — SOBOTA, 23. JULIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

V BOJU PROTI SILNEMU POŽARU

TISOČ LJUDI SKUŠA IZOLIRATI POŽAR NA MEHIŠKEM PETROLEJSKEM POLJU, KI DELAJO POD POVELJSTVOM MEHIŠKEGA VOJNEGA TAJNIKA SAMEGA.

Mexico City, Mehika, 21. julija. — Dobro organizirana borilna sila, sestavljena iz tisoč delavcev, zadržuje požar, ki je izbruhnil na Amatlan petrolejskih poljih, omejen na štiri vrstice, ki gore že več dni.

Soglasno s poročili, ki so dospela semkaj, bodo ti vreli mogoče goreli cela dva meseca, predno bodo ugasnili.

Prevladuje prepričanje, da bodo plameni omejeni na lot 162, okoli Amatlana, ki vključuje šestnajst petrolej proizvajajočih vrelecev.

Vojni tajnik Estrada se nahaja v Amatlanu ter vodi delo pri gašenju požara.

Pittsburgh, Pa. 21. julija. — Privatna poročila, ki so dospela semkaj iz Amatlana v Mehiki, javljajo, da so sile, ki se bore proti požaru, dobro organizirane in da je pričakovati, da bo požar kmalu pod kontrolo, če se bo stavilo v službo nadaljne ljudi.

Glasi se, da ne obstoja nevarnost toliko v tem, koliko vrelecev gori, temveč v dolžini časa, tekou katerega bo trajal požar.

Če ne bodo plameni kmalu ugasnjeni, obstaja nevarnost, da bodo zgorale vse zveze. Nastala bo namreč po mnenju izvedencev velika ustrina v zemlji in požar bo črpal nov material iz vseh soednih vrelecev.

V razdalji nekoliko milj od središča požara se nahaja petrolejsko polje, ki proizvaja nekako tristoletni sodov petrolja vsak dan. To polje ni v nikakoli neposredni nevarnosti.

STRADAJOČI RUSI IŠČEJO MISTIČNE POMOČI

OZEMLJA. PRIZADETA VSLED LAKOTE, ZAPUŠČENA VSLED ROMANJA V MOSKVO, KJER ŽELE KMETJE DOBITI "AMERIŠKI KRUH". — PRAVOSLAVJE EDINO UPANJE.

Pariz, Francija, 21. julija. — Čudne povesti prihajajo v Pariz o bližajoči se konvulziji v Rusiji, kjer se je polovica prebivalstva vrnila k duševnemu in telesnemu stanju sred. veka. Kot vedno pred velikimi katastrofami, so duhovi nevednih in praznovernih kmetov polni skrivnostnih poročil, ki so se razširila po deželi z naglico prejšnjega požara.

Tako je naprimer postalo jasno, da so se velike množice prebivalcev v prizadetih pokrajinah, pričele seliti proti zapadu, gnane od prepričanja, da se bo delilo med stradajoče mase v Moskvi ameriški kruh, dočim so drugi kmetje vzporedno sličen romanja proti iztoku, gnani od še bolj fantastičnih povesti, da je vstal na vzhodu nov car, ki bo rešil Rusijo njene nepojmljive bede.

Le malo je upanja za ta ali oni razred teh romanjev. Glasi se, da je treba nič manj kot tri milijone ton pšenice, da se obvaruje Rusijo pred lakoto. Vsled zaplenjanja pšenice od strani boljševikov, niso hoteli kmetje posejati več kot so potrebovali za svoje lastne družine. Suša pa je skrčila to malenkostno množino na nič. V preteklem letu je padel pridelek v najbogatejših okrajih, ki so prej držali po 90 od stotkov pšenice na akter. Letos pa manjka še tega in nikakih rezerv ni na razpolago.

Čelo če bi bilo mogoče importirati žito in druga živila v Rusijo, je težko uvideti, na kak način bi se dalo izvesti razdelitev izven mest. Prevoz z živalmi je izključen, kajti kmetje so raje pobili živali ter jih zaužili, kot pa da bi dovolili, da poginejo od gladi. Železnice ne obratujejo. Med Kijevom in Odoso, ki sta bili prej najbolj aktivni trgovski središči v Rusiji, vozita le po dva vlaka na teden. Promet po cestah pa je radi neprestanih roparskih napadov stvar preteklelosti.

Rusi v Parizu pravijo, da je treba na vsak način zadržati sosednje Rusije, Poljake in protiboljševske voditelje, da se poslužijo prilike ter vzporedno vpad v Rusijo, kajti s tem bi se narod zopet zbral krog svojih boljševiških voditeljev ter nanovo ojačil njih moč. Glavna upanje izgnancev je pravoslavna cerkev, kajti v slučaju končnega poloma boljševiškega režima, bi prevzel vrhovno oblast patriarh Tikhon. Pravoslavna cerkev, kot edina organizirana sila, bi skušala vzdržati red sredi anarhije, ki bi sledila padcu boljševikov, dokler bi se ne sestala ustavodajna skupščina ter določila bodočo obliko vlade.

GRKI SO VJELI 30 TISOČ MOŽ

Grški kralj Konstantin je odpoval proti Kutaji. — Karabekir paša je bil vjet.

Smirna, Mala Azija, 22. julija. — Grško desno krilo je začelo obkroževanje, da odreže umikanje turških nacionalistov, ki so začeli bežati po zavzetju Eskisehara. To je važno železniško križišče in tvori takorekto vrata proti Angorji.

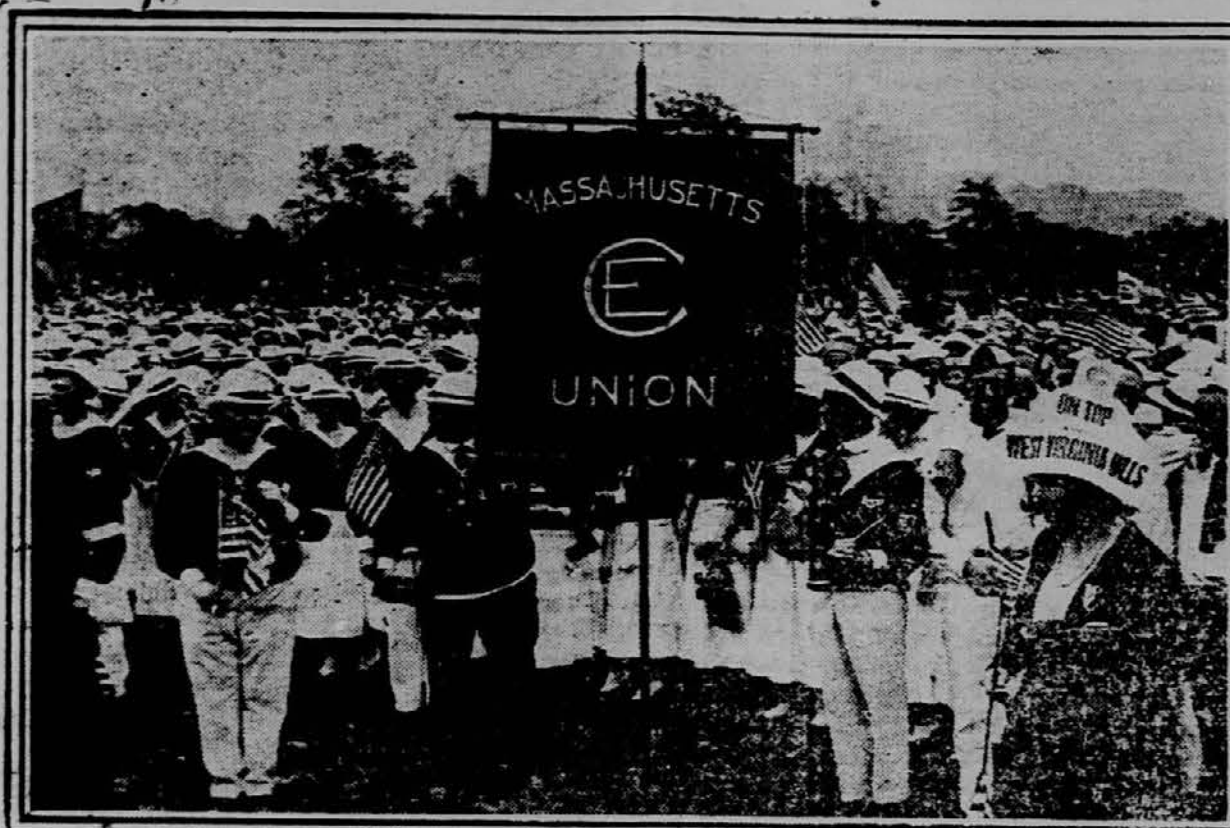
Danes se poroča, da so Grki pri tem vjeli trideset tisoč Turkov. Mustafa Kemal paša, poveljnik nacionalistov, je komaj pobegnil v Angoro.

Kralj Konstantin, ki se je podal začetkom tega tedna na fronto, se vozi proti Kutaji, odkoder namerava iti v Ushat, kjer je grški generalni štab.

Turški poveljnik, Karabekir paša je bil vjet.

GROZEN ČIN POMORELE ŽEN-SKE.

Cleveland, O., 22. julija. — Najhujše v napadu blaznosti je neka bližnja poslopja so bila čisto uničena zažgala dva otroke, ki sta čepa.

PARADA CHRISTIAN ENDEAV ORJEV V NEW YORKU.
V Ameriki je nešteto verskih in političnih sekt, in med nje spadajo tudi Christian Endeavors. Te dni so imeli v New Yorku veliko parado. Kako stališče zavzemajo ti ljudje, bo vsakemu jasno, če mu povemo, da zavzema v organizaciji vodni apostol Bryan jako važno mesto.

GOVERNERJA BAJE NESMEJO ZAPRETI

Governor iz države Illinois je izjavil, da ga oblasti ne morejo prijeti radi obtožbe.

Springfield, Ill., 22. julija. — Pravni zastopnik governorja Smalla je predložil danes sodniku Smithu argumente, soglasno s katerimi se governorju ni treba podvreči aretaciji in sicer vsled tega ne, ker je najvišji izvrševalni uradnik države. Kot znano, dolže governorja poverjenjstva ter zarote, da je hotel denarno oskodovali državo. Z governorjem vred je bil obtožen tudi podgovernor Fred Sterling ter bankir Vernon Curtis. Pravijo, da bo nastopil generalni pravdnik Mortimer ter trdil, da se Smalla lahko zapre, čeprav je governor in da bodo izdani varanti za njegovo aretacijo.

Podgovernor Sterling bo najbrže še danes nastopil pred sodiščem ter položil jamščino. razen če bo od njegovi zagovorniki skušali dokazati, da ima pravico uprati se aretaciji na podlagi postavnih določb.

Jamščina gospoda Curtisa je bila zmanjšana od 100.000 na 50 tisoč dolarjev ter je na razpolago. Pričakovati je najbolj važnih razvojov zaeno z obtožbami, dvignjenimi proti tem odličnjakom, ki so baje izrabljali državne sklade v svoje privatne svrhe in svoje privatne dobičke.

V tukajšnjih političnih krogih se na široko razpravlja, kako se bo ta afera končala. Ljudje bi predvsem radi vedeli, kdo bo postal governor, v slučaju, da bi bil Small spoznan krivimi.

PONAREJENI RECEPTI ZA ŽGANJE.

Washington, D. C., 22. julija. — Prohibicijski komisar je odredil vse potrebno, da napravi konec izdatnemu povečanju ponarejenih uzorcev za recepte s katerimi je mogoče dobiti v lekarnah žganje. Taki ponarejeni formulaciji so se pojavili v raznih državah. V nekem pismu na prohibicijske ravnatelje pravi, glavni prohibicijski komisar, da je edino upanje proti tem nepostavnostim sodelovanje lekarnarjev, ki prodajajo pijačo na drobno. Pozval jih je, naj dajo aretirati vse ljudi, ki se olašajo s takimi ponarejenimi recepti.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

NOVI RAZVOCI GLEDE IRSKE

De Valera je odšel v Dublin z angleškimi predlogi, ki se tičejo temeljev za mirovna pogajanja.

London, Anglija, 22. julija. — Eamon de Valera je došel danes krog osme ure zjutraj na postajo, da se odpelje z vlakom proti Dublinu. Časnikarjem, ki so ga naprosili, za pogovor je izjavil:

— Čeprav je neposredna bodočnost negotova, imamo vendar trdno vero v končni uspeh naše stvari.

Par minut pozneje je stopil k oknu železniškega voza ter govoril veliki množici Ircev, ki se je zbrala na postaji. Najprej v irskem, nato pa v angleškem jeziku se jim je zahvalil, da so prišli ter rekel, da je položaj za Irce skrajno zadovoljiv.

— Prepričan sem, da bo naša stvar končno zmagala. Mogoče je, da bo treba precej časa, a uspehi bo brez dvoma prišli.

Malo predno je odšel vlak, se je prirnila skozi ljudsko množico reka ženska ter zakričala: Bog naj vas blagoslovi, gospod. Irski vas nujno potrebuje.

Valera se ji je nasmehnil in priklonil.

Središče zanimanja glede irskih zadev se je danes premestilo v Dublin, ko je odpotoval tja de Valera v spremstvu svojih svetovalec. Irski voditelj je odnesel seboj dokument, katerega je dobil večeraj iz rok ministrskega predsednika lorda Georgea in v katerem so ugotovljeni končni predlogi angleške vlade glede uravnave irske problema. Te predloge bodo predložene članom irskega republikanskega parlamenta ter tudi drugim odličnim irskim republikancem, in angleški ministrski predsednik bo neprestano informiran glede napredka posvetovanj.

Pozneje se bo de Valera vrnil v London, da se posvetuje z Lloyd Georgeom in teh posvetovanj se bo najbrže vdeležil tudi Sir Craig, ulsterski ministrski predsednik.

Irski voditelj je bil dobro razpoložen, ko se je večeraj poslovil od angleškega ministrskega predsednika, čeprav se govorilo, da ni bilo mogoče dobiti nobenega temelja za formalno konferenco.

Avtoritativno izjavljajo, da bo ostalo premirje na Irskem pravomerno za nedoločen čas, ker smatrajo za znamenje, da so prizadete stranke še vedno upalne in da ni prišlo do nobenega razdora.

Londonški listi so danes zjutraj pisali zelo zaupno glede celega po-

lozaja ter niso hoteli ničesar vedeti o možnosti kakšnega razdora. Različni politični poročevalci spravljajo v liste vsakovrstne verzije glede konference, a vendar vsi soglašajo glede par točk. Medtem časom pa je postal odpor skrajnih unionistov vedno močnejši in sicer vsled pogovora ki so ga imeli večeraj številni člani ulsterske stranke v angleškem parlamentu z vladnim voditeljem Chamberlainom.

NA DUNAJU ROJENO DETE NZSME V MONAKOVO

Berlin, Nemčija, 22. julija. — Monakovski policija je prepovedala deset tednov staremu dojenčku vstop v Nemčijo, ker se boji, da bo postal komunist, ker je bil rojen na Dunaju.

Otroka je aloptiral zakonska dvojica brez otrok ter stanuje v Monakovem. Zakonska sta iskala več mesecev po Berlinu in drugih mestih kontinentalne Evrope otroka, ki bi odgovarjal vsem zahtevam.

Ko sta dospela zakonska v Monakovo s svojim najdenim zakladom, ju je policija informirala, da smatra dojenčka za nevarnega inozemca, ki bi lahko v dvajsetih letih postal pravecati boljševik.

AMERIŠKA KRIŽARKA V HAVRU.

Havre, Francija, 22. julija. — Podadmiral mornarice Združenih držav, Albert Niblack je došel danes semkaj s svojo zastavo ladjo, križarko Pittsburgh, da se vdeležijo neke francoske mornariške proslave, ki se bo vršila naslednji teden.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgradske vlade dobijo jugoslovanski potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavski ali vojaški knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj piše županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kake gori omenjene listine.

Frank Sakser State Bank, 92 Cortlandt St., New York, N. Y.

NOVA NEVARNOST NA PACIFIKU

AVSTRALSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK POZIVLJA NA KONFERENCO, KI NAJ BI URAVNALA PROBLEME DALJNEGA IZTOKA. — HARDING PROTI IZOLACIJI AMERIKE.

London, Anglija, 21. julija. — William M. Hughes, ministrski predsednik Avstralije, je na nekem banketu, kamor so ga povabili Amerikanci, izjavil, da zahteva Avstralija na vsak način konferenco glede Pacifika, še predno bi se konferenca v Washingtonu lotila vprašanja razoroženja.

— Vsak narod, — je rekel, — ima principe, katerih noče nikdar podvreči pogajanje od zunaj in "bela Avstralija" je Monroe doktrina te ležele. Mornariško razoroženje, — je rekel, — ne bo moglo niti dar postati resnica, dokler ne bo rešeno vprašanje Pacifika, ki je dovedlo do rivalstva med Japonsko in Združenimi državami in Anglija mora seveda slediti. Vsled tega je treba rešiti pacifični problem predno bi se moglo uspešno razpravljati o razoroženju in vsled tega je po mnenju Hughesa potrebna vrodna konferenca, na kateri naj bi bili zasopani tudi Avstralija in Nova Zelandija.

Prišel je svoj govor s povdaranjem dejstva, katero je označil kot nauk vojne, — da ne more nobena država vztrajati pri politiki izolacije. Povabil predsednika Hardinga glede razoroženja se mu zdi kot priznanje dejstva, da morajo Združene države stopiti med narode, če hočejo zavzeti svoje primerno stališče v svetu.

— Sedaj so povabile narode, naj pridejo na njih dom, — je rekel. — To je dobro, a ne zadostuje sestati se ter reči: — Mi si želimo miru. — Dve leti je tega, ko je bil podpisan dogovor glede Lige narodov, a nobenega definitivnega koraka se ni storilo proti svetovnemu miru. Sedaj je storila Amerika svoj korak. Ali bo uspešna?

Mr. Hughes je nato potegnil paralelo med današnjo Avstralijo ter Ameriko, kot je bila pred devetdesetimi leti ter rekel, da je črpa Avstralija veliko inspiracijo iz velikanskega napredka ameriške republike in da je vsled tega tudi upravičen govoriti odkritosrčno.

— Ali bo ta konferenca v Washingtonu uspešna? — je vprašal. — Da, če bo priznala dejstva. Kakšna pa so ta dejstva? Za nas ima Pacifik velik pomen. Vojna se porodi iz okolščin in pri vsakem narodu so interesi, ki so življenskega pomena. Ne bo jih hotel oddati, razen pod pritiskom višje sile.

— Ali si morete misliti okolščino, ki bi vas prisilila, da izročite Monroe doktrino arbitraciji drugih narodov? Nobenega tribunala ni, kateremu bi mi hoteli predložiti problem "bele Avstralije". Noben narod, ki je ogrožen, ne bo držal svojih vrat odprtih za napad. Ali bo Francija privolila, da izpremeni svoj meč v plug, dokler ji preti nevarnost? Mi v Avstraliji smo majhen narod petih milijonov, a ko je bila Amerika narod petih milijonov, ali se je obotavljala govoriti in sicer s precejšnjim učinkom?

— Konferenca v Washingtonu more le uspeti, če bodo izčiščena tla, če bodo priznani problemi, ki stoje na poti kot angelji s plametičnimi meči. Kaj je ta konferenca? To je povabila na velike mornariške narode, ki imajo svoje interese v Pacifiku, namreč Amerika, Anglija in Japonska.

Ves svet je čaka! na glas predsednika Hardinga. Povabil je tri velike mornariške sile radi velike nevarnosti, ki tiči v mornariškem tekmovanju, in to rivalstvo obstoja med Ameriko in Japonsko. Tiče se vsega civiliziranega sveta in prav posebno nas v Avstraliji.

— Kaj nameravate storiti v Washingtonu? Vi hočete ignorirati ali pa vsaj spraviti v ožadijo to vprašanje, ki pomenja za nas življenje ali pa smrt, — ki je vzrok tega mornariškega tekmovanja.

Mr. Hughes je rekel nadalje, da ni zahtevala Avstralija ničesar več kot je že imela. Dosedaj je živila pod varstvom angleškega brodogoja ter varstvom zveze z nadaljno velesilo v Pacifiku in da je treba vzeti v poštev njeno naziranje.

NOV KREDIT NEMŠKI BANKI.

Berlin, Nemčija, 22. julija. — Nemška državna banka si je zagotovila nov kredit v znesku petdeset milijonov zlatih mark s posredovanjem amsterdamske podružnice Mendelsohnove banke. Pogaja se še za nadaljna posojila.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, saneljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:			
Raspločila na zadnje pošte in isplačuje "Kr. poštni čekoval urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$2.20	1,000 kron	\$ 7.00
400 kron	\$2.90	5,000 kron	\$35.00
500 kron	\$3.60	10,000 kron	\$69.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Raspločila na zadnje pošte in isplačuje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$25.00
100 lir	\$ 5.30	1000 lir	\$49.00
300 lir	\$15.00		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspločila na zadnje pošte in isplačuje "Adriatske Bank" na Dunaju.			
1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.30		
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 10.50		
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 21.00		
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$100.00		

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepridržljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar doseže v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslani najbrž po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank, 92 Cortlandt Street, New York

"GLAS NARODA"

YUGOSLAVIAN DAILY
Owned and Published by
YUGOSLAV PUBLISHING COMPANY
An incorporation

FRANK BARBER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
40 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izlazi vsaki dan izvanredni modeli in prikazni.
Na leto 1921: \$1.00 Za New York za leto 1921 \$2.00
In Canada \$3.00 Za inozemstvo za leto 1921 \$7.00
Na pol leta \$1.50 Za leto 1921 \$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Printed every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$6.00

Advertisements on arrangement
Special rates for advertising in this paper. Denar naj se blagoviti
prijavi do Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam
tudi priloži staro ime, da bismo jih lahko našli.

GLAS NARODA
40 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2576

ZADEVA SAVIČ.

Včeraj je objavilo newyorško časopisje na prvih straneh precej dolgo poročilo, ki je pri Amerikancih silno zmanjšalo že itak majhen kredit Jugoslovanov.

Jugoslovanski konzul v New Yorku, Savič, je obtožen izsiljevanja. Dva njegova pisarja sta bila aretirana. Eden je pod varščino dvajset tisoč dolarjev.

Cela stvar je bila taka:

V New Yorku izdaja Zotti svoj list, katerega poglavitna naloga je zastopati opozicijsko stališče. Ko so delali drugi za Jugoslavijo, je lomil on kopje za Avstrijo, in ko je bila kraljevina Slovencev, Srbov in Hrvatov ustvarjena, se je začel zavzemati za Radiča in jugoslovansko republiko. Če bi imeli danes jugoslovansko republiko, bi najbrže za Karadževića pisal. Tega ne dela iz nobenega prepričanja, pač pa apelira na čustva onih ljudi, ki niso nikdar z nobeno stvarjo zadovoljni.

Jugoslovanski vladi je bil ta list v veliko napotje. Drugo ji ni kazalo, kot kupiti ga in ga zasukati posvoje.

Ne glede na veliko pomanjkanje v Jugoslaviji, ne glede na stradalost invalide in umirajočo deco, je imela jugoslovanska vlada takoj na razpolago dvestotisoč dolarjev, da ga kupi.

Savičev zastopnik, Aca Petrovič, je vodil pogajanja. Kakorhitro je slišal Zotti o dvesto tisočakah, mu je zrasel graben te si ubil v glavo, da je vreden najmanj milijon. Lista ni hotel prodati.

Če ne bo šlo zlepa, mora iti zgrda, — si je mislil Savič ter se poslužil sredstva, ki je v Ameriki podvrženo najhujši kazni, — poslužil se je izsiljevanja.

Ne oziraje se na trgovske zakone, ne glede na pravico proste trgovine, je na svojo pest odločil, da ne dobi potnega lista v Jugoslavijo noben potnik, ki kupi šifkarto pri trdkah, katere oglašajo v Zottijevem listu.

Ta svoj caristični ukaz je res nekaj tednov dosledno izvajal, dokler mu ni 18. junija odvzel predsednik Harding v posebnem dekretu vse konzularne pravice.

V svoji prepotentnosti se pa ni čisto nič brgal za Hardingovo povečanje ter je do trinajstega julija, najbrže z vednostjo Jugoslovanske vlade, podpisal potni list vsakemu, komur ga je hotel.

Njegov prestop je velik. Obtožen je dveh stvari: izsiljevanja in omalovaževanja vladne oblasti Združenih držav.

To je značilno, toda jako žalostno poglavje o zunanjem zastopstvu Jugoslavije.

Poslaniki in konzuli bi morali biti ugledni ljudje, kajti po njihovem poslovanju presoja tuj javnost poslovanje in razmere dežele, katero zastopajo.

Še nikdar nismo čitali v ameriških listih, da sta jugoslovanski poslanik in konzul kaj dobrega naredila, kar bi nam bilo v čast in ponos.

Jugoslavijo zastopa sedaj v Ameriki konzul, ki je na pragu Tombsa in poslanik Gruič, ki je na počitnicah v Jugoslaviji.

Včerajšnje poročilo nas bo pri Amerikancih slabo zapisalo. Madeža ne bo moglo tako zlepa oprati.

Večkrat pride kak naš človek v stik s pravim Amerikancem in slednji ga vpraša, odkje je doma. Nekoliko pomisli in odvrne: — Tam od Trsta sem doma.

In takih odgovorov bo sleherni dan več.

Žalostno je, če se mora kdo sramovati svoje domovine. Ker je ne more povzdigovati in slaviti, jo rajši zataji.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio. V stari kraj so odpotovali zadnji čas iz Clevelanda: John Srebe in žena, John Šrekelj, Albin Poznič z ženo in John Rakovič z ženo.

Dolgo pričakovane pesmarice, katere je naročilo pevsko društvo "Jadran" v Collinwoodu, so slednje vendarle prišle na pravi način. Naročene so bile od Glasbene Matice v Ljubljani ter jih je precejšnje število, tako da se bo ž.

Ujimi lahko preskrebalo vsa pevstva, ki pravi, da se je videlo tri moštva. Društvo bo v kratkem ške, ki so zbežali s pozorišča, ki podalo seznam vseh pesmaric, ki so v vlak skočili s tračnice. Dva mo-

vsak pevski zbor bo imel priliko, da se prikaže. Po-
ročaj John Potokar, lastnik do-
licija in železniški detektiv pri-

vijo, da se je poškodovalo progo na West Harway, Ill. Bil sem sprejet, da skoraj ne morem reči kako: prijatelj, brat ali kaj. Pre-
zelezniske vagone. Na srečo pa se ni zgodilo hujšega kot da je vlak skočil s tira. Ko je policija Ambroža prišla, je skušal pobegniti s tem, da je skočil na neki mimo-
vozeči tovorni vlak, toda poskus se mu je ponesrečil. Ko je bil prijet, je imel pri sebi samokres.

V policijskem zaporu se je hotel usmrtiti 19letni Jos. Kuracič. Zaprt je bil zaradi tatvine. Pre-
rezal si je žile s kovinskim delom takozvanih "garters", toda ga je policija še pravočasno rešila.

S potovanja.

Ker zmiraj ne morem biti doma, grem po opravkih, ali tudi me že neznosna vročina od doma, pa sem prav dobro pogruntal. Podal sem se k rojaku Franku Spolar-

na West Harway, Ill. Bil sem sprejet, da skoraj ne morem reči kako: prijatelj, brat ali kaj. Pre-
zelezniske vagone. Na srečo pa se ni zgodilo hujšega kot da je vlak skočil s tira. Ko je policija Ambroža prišla, je skušal pobegniti s tem, da je skočil na neki mimo-
vozeči tovorni vlak, toda poskus se mu je ponesrečil. Ko je bil prijet, je imel pri sebi samokres.

Pozdrav vsem rojakom!

Joseph Blish,
zastopnik Glas Naroda.

Lorain, Ohio.

Frank Justin, znani lovec v tu-
kajšnji naselbini, je pred kratkim ustrelil 22 jabecev, katere ima razstavljene v svojih prostorih na 28. cesti. Vstopnina zastoj.

Stinnes in Rathenau - nekronana kralja Nemčije.

Poroča William L. McPherson.

Dve glavni osebi v nemški državi sta danes Hugo Stinnes in pa Walter Rathenau. Oba sta nadavna človeka ter kapitana industrije. Stara aristokracija je bila opravna vse vojaške sile in vsega svojega ugleda. Hindenburg, Ludendorff in drugi vojaški voditelji so le sen-
ce. Vodstvo, tako ekonomsko kot intelektualno, je prešlo v roke in-
dustrijalcev, katere je hohenzollernski režim rade volje vprezal v svoj voz, katere pa je na dnu svojega sreča zaničeval.

So še številne sluhosti med tema dvema nekronanimi kraljema nove nemške države, a obenem tudi še večje nesličnosti. Oba sta moža zadrž v najširšem smislu besede, organizatorja in administratorja ve-
likih podjetij. Če bi bila rojena v kakem prostem mestu kot Hamburg ali Bremen, bi se jih prištevalo v razred patricijev. Oba sta podedo-
vala bogastvo in priliko, da se razvija kot mojstra industrije.

Oba skušata sedaj dati nemški politiki novo smer. Stinnes se je lotil problema s popolnoma materialističnega vidika, dočim se mu je približal Rathenau bolj s stališča idealista in filozofa. Oba sta stopila v politiko ter sprejela javne urade. Stinnes je poslanec v držav-
nem zboru ter ustavovitelj in podpornik ljudske stranke. Rathenau pa je zavzel mesto v Wirthovem kabinetu kot rekonstrukcijski mini-
ster. Oba sta tudi publicista in propagatorja. Stinnes si je nabavil kot svoj posebni organ list Deutsche Allgemeine Zeitung, ki je dolgo časa izhajala kot Norddeutsche Allgemeine Zeitung, pol-oficijsko glasilo kaiserjeve vlade. Sedaj se glasi o Stinnesu, da je lastnik več kot šestdesetih nemških listov. Rathenau je pisec knjig in pamfletov, ki so vsi zelo priljubljeni pri občinstvu. Eden teh pamfletov je izšel sedaj v pet in šestdeset izdaji in njegova politična sporočila so našla na milijone čitateljev.

Stinnes je največji vojni dobičkar Nemčije. On je bilijonar, če računamo v malovrednih nemških markah. Pred kratkim se je glasi-
lo, da predstavlja podjetja, v katerih je interesiran Stinnes, — skupno svoto osmih tisočev milijonov mark. On ne ve, koliko znašajo njegovi dohodki. Pred kratkim je dabil poziv, naj sestavi ugotovilo o svojem premoženjskem stanju, da bo plačal dohodninski davek, a on je odgovoril, da ne ve ne on sam, niti njegovi pravni zastopniki, koliko znaša njegov dohodek. Povabil je vladne uradnike, naj pregledajo njegove knjige ter napravijo sami primerno cenno premoženja in dohodkov.

Oče Stinnes je bil premožgarni magnat v Ruhr okraju. Zgodaj v svojem življenju pa se je lotil poslov na svojo lastno pest ter postal družabnik Thyensa, takratnega velenagnata v vestfalskem premožgarnem okraju. Njegova organizacijska zmožnost je bila fenomenalna. Prišel je s premoženjem, nato pa se je lotil jekla, železa, polničnih železnic, električnih naprav, parobrodstva, lesne trgovine, hotelov in končno časopisja. Treba bi bilo cele kolone, da se našteje imena glavnih podjetij, nad katerimi izvaja svojo kontrolo. Dosti svojega denarja je investiriral v Avstriji, na Holandskem, v Rusiji in v skandinavskih deželah. Bil je eden glavnih izkoriščevalcev Belgi-
je tekom nemške okupacije. Preskrbel si je mesto v ravnateljstvu Hamburg - Amerika črte, a pred kratkim so ga vrgli ven in sedaj pripravlja svetovno parobrodno službo kot konkurenčno podjetje proti Hamburg črti. Njegovo nespravljivo stališče glede vojne je razvidno iz dejstva, da je imenoval svoje tri nove ladje Hindenburg, Ludendorff in Tirpitz ter objavil, da se bosta dve nadaljni imenovali Boche in Hun.

Oče Rathenau je bil ena najbolj odličnih osebnosti nemškega industrijalnega razvoja po francoske - pruski vojni. Sin je vzrastel v ozračju znanstvenih raziskave in uprave. Studiral je kemijo in fi-
ziko ter kmalu napravil nekaj važnih razkritij glede elektrike. Svojemu očetu je sledil kot načelnik Allgemeine Elektrizitäts Gesell-
schaft, mogoče največje naprave take vrste na svetu. Stremiljen je Rathenau pa se ni tikalo le pridobivanja denarja. Ostal je učenjak in mislec, intelektualen liberal, ki se ni brgal za goli materializem ter cenil šovinizem vlade Viljema II.

Glede zunanjosti in duševnih naravnih mineralnih in industri-
lastnosti sta Stinnes in Rathenau jasnih bogastev Belgijske, kajti tak-
kot zemeljska tečaja, stoječa si rat se je domnevalo, da bo Nemci-
nasproti. Kot najbogatejši mož je enostavno anektiral Belgijo. Nemčije se Stinnes lahko odpravi Sam je priznal, da je odobril de-
vsi uglasjenosti. Vedno je skrajno portacio belgijskih delavcev y
slabo obložen in človek bi ga imel Nemčijo.

za kakega pisarja v uradu kake premožgarnske družbe.

Številni pisatelji so rekli, da je german. Vsi ti so verjeli v panger-
Stinnes žid. To pa ni res, kajti ravnostv kot plašč za pridobivanje
njegov oče je bil čiste nemške kr-
novih virov surovih ter novih tr-
vi in njegova mati Francozinja. gov za nemške produkte. Zave-
Njegova žena je doma iz republi-
ke Urugvaj.

Rathenau pa je mož odlične zu-
nanjosti ter uglajenega vedenja. Njegovo lice kaže misleca in uče-
njaka ter neodvisnost sodbe in kri-
tičnega duha, ki mu je dejan-
ski lasten. On je prerok stare ne-
mške kulture ter obžaluje, da se je
nova Nemčija tako daleč odstrani-
la od nje.

Da razumemo ta dva nemška voditelja, moramo razkriti sile, ki so na delu v politiki sedanje Nemčije.

Z ozirom na svoje politične ide-
ale in zveze je Stinnes reakciona-
rec. On je serveda vnet zagovornik
in pristaš starega reda ter včasih
tudi neke vrste oportunista. Imel je
tekmo vojne priliko izčrpanja

Peter Zgaga

Vse drugače bi bilo na svetu, če bi ljudje tako govorili kakor mi-
slijo. Pa žal ni tako.

— Midva nisva preponosna, da bi se borila — sta rekla Dempsey in Carpentier ter spravila v žep pol milijona dolarjev.

Tako živimo, tako živimo, — go-
voro sovjeti, dočim umirajo v Ru-
siji lakote stotisočeri.

Vsak delavec je vreden svojega plačila, — je rekel železniški pred-
sednik in odstrigel delavcem plačo za trideset procentov.

Starost je treba spoštovati, — je rekel perotinar ter prodal naj-
starejšo kokoš za piščanca.

Lakota je najboljši kuhar, — je rekel gostilničar ter razdelil por-
cijo na dvoje.

Neki angleški duhovnik je do-
gnal, da je potrošil kralj Salomon štiri milijarde dolarjev za svoj tempelj.

To ni nič v primeri s svoto, ka-
tero je moral izdati za svilepe no-
gavice svojih sedemstotih žena.

Neki delegat je rekel na kon-
venciji American Federation of Labor:

— Gompersa moramo izvoliti predsednikom. Naravnost grdo bi bilo spraviti ob službo mladega no-
voporočenca.

Ko začne družinski oče premi-
sljevati, če naj kupi stek za ve-
čerjati ali svoji ženi nov klobuk, se mora ponavadi zvečer z neslanim kropom zadovoljiti.

— Zakaj jokati, če gre človek narazen — je rekla stara teta, ko ji je postala obleka preozka.

V Altona, Pa., se je pred petin-
dvajsetimi leti zaročil mlad mož z lepo mlado deklico. Poroka je bila šele včeraj.

Da, vrč hodi toliko časa k vod-
njaku, da poči.

Mlečni trust je povišal ceno mle-
ku za poldrugi cent — in pobral smetano.

Nedolžna debata.

— V katerem ušesu mi šumi?

— V levem.

— Ne.

— Torej v desnem?

— Tudi ne.

— Pa ti mora vsaj šumeti?

— Ne, prav nič mi ne šumi.

— Zakaj pa tako neumno vpra-
šuješ?

— Prej ko sem te vprašal, mi je šumelo.

— V katerem ušesu, v levem ali desnem?

— V obeh.

V Pennsylvaniji živi mož, kate-
rega je bil za štiri leta zapustil spomin. Nič ne ve, kaj je delal, kaj je bil in kod je hodil.

Mogoče je bil v kongresu?

— Najbrže optimist je oni človek, ki gre opoldne v newyorško re-
stavracijo in misli, da se bo na-
jedel.

— Dostavek k današnji modi.

— Moja lepa prijateljica je do-
bila vsled botezni veliko brazgo-
tino na hrbtu.

— Ne, sedaj najbrže ne bo več plesala.

— Ženske pravijo, da niso odgo-
vorne za sednjo modo. Pravijo,
da rišejo vzorce možki.

— No, možki že vedo, kaj delajo.

— ozdravljen od svojega pangerman-
stva. V domači politiki pa je kon-
servativen ter prijatelj junkerjev.

V enem svojih listov je izjavil, da manjka Nemčiji le pravega dikta-
torja, ki bi pomete z november-
skim "švindlom", s čemur misli
nemško revolucijo, a največja na-
paka in škoda pri tem je, da ni-
ma Nemčija nobenega diktatorja.

Stinnes bi bil seveda proti vsaki
restavraciji monarhije ali uveljav-
ljenju vojaškega diktatorstva, —
dokler bi se to diktatorstvo vne-
šavalo v narodno ekonomijo.

Glede vprašanja reparacije sta

slavija konsorciju, ki bo njej u-

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 198, Pearl Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GAO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni sodniki:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 948 E. Ohio St., N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MAX KERZISNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
MOHOR MLADIĆ, 2603 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Parolni odbor:
LEONARD SLARODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICE, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zastopniški odbor:
VALENTIN PIRO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARIC, 708 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilce: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tikačice se uradnih stvari kakor tudi denarne polija-
tvo naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja
na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in
bolnišnice spričevala naj se pošilja na vrhovnega sodnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom
na občin pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgodi
tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za namacvter novih društev
se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8
člani ali članicami.

Stinnes in Rathenau daleč nara-
zen. Le malo ljudi izven Nemije
je sploh kdaj slišalo o tem vest-
falskem Krezu, dokler se ni sestal
konferenca v Spa. Ta konfe-
rencia se je počela z nemško dobavo
premoaga na temelju mirovne po-
godbe.

— Kdo bo šel v Spa? — je
vprašal neki ameriški poročevalec
v Berlinu nekega odličnega člana
nemške vlade. — Stinnes?

— Mislim, da bo šel, — se je
glasil odgovor.

— Kdo pa bo šel poleg njega?

— je vprašal poročevalec.

— To je vendar stranska stvar,

— se je glasil odgovor.

Stinnes ni hotel na noben način
izročiti zaveznikom svojega vest-
falskega premoaga. Ko se mu je
predložilo kategorične zahteve za-
veznikov na konferenci, je skočil
pokonec, udaril s pestjo po mizi in
zakričal:

— Vsakdo, ki ni inficiran z bo-
lezniijo zmage. . .

Predsednik konference ga je
prekinil, a on je pozneje povedal
francoskim delegatom, da ne bodo
z orožjem Obdržavi se obvez-
dohili niti kosčka premoaga, tudi
jeto, da se sporazumeta v vpraša-
nju zunanje politike, v kolikor se
kega posameznega nemškega pre-
mogovnika.

Socijalisti so obdolžili Stinnesa,
da je igral dvojno vlogo v parla-
mentarni krizi, ki je sledila padcu
Fehrenbachovega kabineta. Rekli
so, da bi se on zavzel za sprejem
zaveznškega ultimata, če bi po-
stal njegovo orožje. Stressmann,
ministrski predsednik. Njegov up-
liv se je vedno obračal proti kon-
nemu obračunu, — predvsem pro-
ti Franciji. Če bo njegovo mnenje
obveljalo, bodo zadeli zaveznički
v bodočnosti na veliko večje težko-
če, ko bodo skušali kolektivirati
vojno odškodnino.

Rathenau je pogosto izjavil, da
stavlja obseg odškodnine preveli-
ke naloge nemškemu narodu. Od-
kar pa je sprejel mesto v kabinetu
Wirtha, je njegovo stališče, da je
dala Nemčija svojo častno besedo
in da se jo mora držati. V velikom
skresenju reakcionarev v
nemškem državnem zboru je iz-
javil, da je prišel čas, ko mora
Nemčija smatrati svoje dano bese-
do za obvezno ter spoštovati po-
godbe, ki so bile sklenjene. To je
imel pogum reči svojim šovinistič-
nim in reakcionarnim prijate-
ljem.

Tako Stinnes kot Rathenau ima-
ta oba zelo dobre definiranje nazo-
re glede ekonomske bodočnosti
Nemčije. V tem oziru je Stinnes
večji optimist, dočim je Rathenau
bolj pesimističnega razpoloženja.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Strašno umikanje preko Albanije na otok smrti.

Srbski sanitetni major dr. Vlad. S. Stanojević je objavil odlomek iz dnevnika Moravske stalne vojne bolnice.

Zjutraj ob petih dne 1. oktobra 1915 so nam po vsem Nisu naenkrat ugasile električne svetilke. Srbi so bili pogubili elektrarno na Sv. Petru v zrak. Začel se je splošni beg. Evakuacija srbskega prebivalstva se je izvajala v smeri proti dolini ob reki Toplici preko — Prokuplja in Kuršumlije na Kosovo v Prištino.

Moravska vojna bolnica je ostala v Nisu okoli 1400 težkih bolnikov sanitarni ameriški misiji s polnimi skladišči in prebogato bolniško opremo. Odpravila se je na pot le s personalom, ljudstvom in z vozovi s hrano in pičo za ljudi in živali. Spremljalo jo je 500 rekrutov.

Beži, beži noč in dan. Grom topov se čuje bliže in bliže; 1. novembra dospel v Prištino, 4. novembra do Kačanika, kjer svigajo le strelnjaki daleč bolgarski šrapneli, in 5. novembra, v Prizren.

Tu je vsa pobelega Srbija. Po ulicah kakor v razdarženem roju. — Ni hrane, ne prebivališča. Vse zbežano, obupano, ogorčeno. Cele karavane beže dalje preko vratolomne poti skozi Ljumo in Debar pa v Bitolj. A kmalu se pojavijo pred Debrovom Bolgari, in zaprta je tudi ta pot. Ljudje beže tja in sem; zmeda, groza, lakota vedno večja.

Iz prizrenske pasti sta vodili le še dve cesti: ena preko Albanije druga preko Črne gore. Obe sta strašni, polni nevarnosti, obe v smeri Skadra in Jadranskega morja.

Bolnica je dobila povelje odrediti v Djakovico in ondi s črnogorskiimi oblastmi organizirati bolnico za sprejem ranjenih in bolnih častnikov in za njih odpravo dalje do morja. Hkratu je prejela material razpusčenih bolnic in v prizrenskem skladišču tritisoč kilogramov moka. Dne 10. novembra je bila bolnica že v Djakovici, kjer se je pripravilo 150 ležišč, napelki kruh in odprla se je vojaška kuhinja.

Begunci brez vodnikov in vojaštva, bežeče brez komande, ti so trpeli največ. Cesta od Prizrena do Skadra je bila posuta z mrtveci in omaganci. Od gladi, mraza, izkvarjenosti, popolne izčrpanosti so ljudje cepali kakor muhe. Bolnica v Djakovici je bila edina rešilna postaja, kjer so begunce nasitili, obvezali, jim dali prenočišča za odpočitek ter jih nato odposlali zopet dalje. Dne 16. novembra pa je bila bolnica že zopet na poti v monastir Dečane. Tam je priredila prenočišče in večerjo še zadnji partiji ranjenih častnikov ter jih je naslednjega dne odpravila na vozov po največji poledici in mrazu v Peč.

V Peči je bila še strašnejša zmeda kot v Prizrenu. Narod je prihajal s Kosova preko Mitrovice ter iz Prizrena preko Djakovice. Nervoznost, obup in beda so se bližali visku. Tu se je pred očmi vseh lomila, pelila in pretvarjala v pepel vsa srbska moč: vojaška, državna in narodna. Tu je bil drugi kosovski polom.

Sneg, mraz. Vsaka kaplja se je takoj strdila v led. Po ulicah je ležalo nešteto konj i. dr. zmrazlih v najrazličnejših pozah. Povsod so lomili, uničevali in metali na ogenj trenske vozove, lafete, kolese, žgali so municije, uničevali cevi. Demon rušenja in ugonabljanja je vladal povsod brez prestanka, noč in dan.

Takoj za Pečjo so se dvigale visoko k nebu ogromne gore, pokrite s snegom in ledom. Za temi gorami v megli vrhovi snežnikov, tja v smeri Skadra. Dve poti sta bili v Črno goro: preko Rugova kraja, a nevarnejša, hodna le za pešce in za dobro, zimski podkovače konje, — druga preko planine Žiljeba, širša, a daljša. Bolnica se je razdelila in dospela do 28. novembra od obeh strani do Podgorice. Druga partija, ki je prodrla preko Žiljeba, je rešila le ljudstvo; konje živino in vozove je izgubila vse. Na planini se je namočilo vozov po brezdnh. Vrhov vsega pa so begunce napadli še — Arnauti. V paniki se je izgubilo več tisoč volov.

Iz Podgorice preko Tuzih in Dečica — severno skaderskemu jezeru — vodi pot čez strmine, brezdne in meline. In sneg, led, skale vsenakrog. Treba je bilo vedno plezati, skakati, hoditi po ovinkih. Povsod so ležala trupla do poginanih izmučenih in izstradanih konj.

Dne 3. decembra je dospela bolnica končno v Skadar. Že pred me-

stom so taborile razne čete; ob potu so stale trope propalih konj z velikimi kometi, a brez vozov, brez topov. Tu in tam se je dvigal tanek, jedva vidljiv dim: kurili so da bi se ogreli. A vlažne korenine in skorje se le dimijo, smrde, toda gorjeti nečejo. In čim bliže mesta, tem več šotorov in tem več vojaštva in konj.

Toda nikjer ne človeškega glasu, ne govora, ne smeha, kaj še petja. In niti konji ne rezgečejo. Vse živo molči kakor izumrlo. Neprivezani konji stoje kakor okameneli, s povešenimi glavami drhte dremajo, se bore s smrtjo. — Ljudje so onemeli kakor pogrebeni ob spuščanju mrtvega v grob.

V mestu beganje vojakov, ki si iščejo hrane. Nekateri sede ali stoje ob hišah, strme predse. Sredi ceste se premetava konj v strašnih krikih; hrope, obračata gavo, skuša dvigniti nogo, a glava mu kakor svinčenka bije po tleh. Malo dalje ob ulici v jarku leži konj z odprtim trebuhom, čreva silijo iz njega in čim bliže središču mesta, tem večje gomile mrtvih konj.

V glavni ulici gneča. Civilisti, vojniki, častniki, Arnauti, kakor na sejmu, nihče ne govori, vsi kakor iz groba vstali strahovi, blede, izstradani do kosti, v obrazih razrasli, razcapani, v raztrgani obutvi. Vse dan se gnetejo tiho po mestu in iščejo hrane. Čuje se le ena beseda, pred očmi in dušami lepljave ena misel: kruh.

In stradalo je vse: Častniki, poljudniki bolniki. Od gladi so začeli padati in umirati vojniki in civilisti kar po ulicah. Obenem pa dežuje, lije kakor iz kabla, noč in dan.

In nastopa reakcija preizkušene sile. Preradnja živcev, onemoglega človeka. Ijeko ima meje izdržljivosti. Po prenehanju trpljenja, strahu, gladi preko albanjskega gorovja se je odprl v Skadru pekel! — so zašli begunci v človeško klavnico. Začelo se je umiranje po sotorih, na maršu in na ulici. Povsod. A brez vsake bojesti, naravnost od gladi, iz onemoglosti, oslabiljenja srca, živcev, človeka.

V Skadru je bila ena sama črnogorska bolnica. Nabita, natlačena tudi po hodnikih. A bolniki so dohajali v tolpah. Nekateri so prihajali na konjih, druge so vlačili na šotorskih krilih, in rokah, hrbtih. Eni dospel je mrtvi, druge pa spuščajo žive na tla, kjer izdahnejo, tretji se sprejmejo v bolnico.

Dne 6. decembra je dobila Moravska bolnica ukaz, naj nemudoma organizira bolnico v dveh enadstropnih zgradbah, bivših italijanskih mornarskih kasarnah in konjskih hlevih. Smrad, blato, — gnus po tleh in zidovju; okna po bita, vrata polomljena, streha jedva za silo. Okoli zgradb mrhovina, gomile živalskega in človeškega blata, celo jezero kalne blatne vode, preko katere se je moglo v hišo le po kamenih in opekah.

A Srbi so zavahali rokave, snajžili noč in dan, tesali, kovali vse med brezkončnim deževjem. In v par dneh je bila zasilna bolnica prirejena. A že med delom so prihajali bolniki, stokajoče umirajoče, in zvečer prvega dne je bila bolnica že polna. Toda ni imela ne kruha, ne kuhinjske posode, ne drv, ne denarja, ne dovolj posteljine in perila.

Kdo naj pomaga? Srbski Rdeči križ v San Djevani! In naslednjega večera že odhajalo 28 z moko in perilom ratovljenih konj iz Medue v Skadar. — Srpski narod nikdar neje imao, a teško, da če imati teže situacijo, nego što je bil pomor od gladi v Skadru 1915 — 1916 godine, — piše dr. Stanojević.

Naslednjega dne je bilo v bolnici že 150 novih in čistih bolniških postelj, v kuhinji se je kuhalo, — bolniki so se kopali in preoblačili v novo perilo. Imeli so kruha, drv in vsega.

Po mestu pa je kosila smrt dalje. Po ulicah so ležali umrli vojniki v tolpah in trupel konjskih je bil nešteto.

Največja umrljivost je vladala med vojakom brez komande. In mrtveci so ležali po ulicah več dni ker jih ni bilo mogoče dovolj hitro pokopavati. Bolničarske patrulje so trupla podnevi znale na pokopališče. Grobe je kopal poseben delavski oddelk brez prenehanja dan in noč. — Skoro do stroplezati, skakati, hoditi po ovinkih. Povsod so ležala trupla do poginanih izmučenih in izstradanih konj.

Tako je odprla bolnica kuhinjo za vojaštvo v mestu in tako se je

Iz Slovenije.

Umor na Ljubljanskem polju.
Invalid Alojzij Tomazin, ki je pred dnevi umoril na Ljubljanskem polju svojo mlado ženo, je bil izročen državnemu pravdniku. Policijski okoliški nadzornik Jože Habe je zaključil policijske poizvedbe. Invalid Tomazin je ženo umoril v veliki ljubosumnosti. Svojo mlado ženo Marijo, ki je bila na eni strani zelo lahko miselna in alkoholu vdana, je Tomazin strastno ljubil. Tomazin sam se je z nožem le lahko ranil. Slučaj pride pred poroto.

Tragična smrt mladega turista.
"Slov. Narod" piše: Med dnevnimi vestmi smo kratko zabeležili, da je mladi turist dijak Karel Tauzher v stenah Turske gore ostal vsled padea mrtve in ga so našli. O tragični smrti mladega turista smo prejeli še naslednje, točnejše podrobnosti. Bilo je v tork (5. jul.) okoli 4. popoldne. Oba mlada turista sta že preplezala precešen in zelo nevarni del visoke severne stene Turske gore na levi strani Turskega žleba v smeri od koč na Okrešlju. Od snežica sta jo udarila kar v skalovje in sta skušala preplezati več sto metrov visoko in strmo steno. V teški situaciji sta z mladeniško vztrajnostjo že prišla skoro do vrha kamina, do položaja, ki je bil najnevarnejši. Energični Kajzelj je plezal prvi, za njim vztrajni in zvesti njegov prijatelj Dragotin.

Za trenutek si je hotel na spodnji polici stoječi Tauzher popraviti plezalke. V tem trenutku pa je nenkrat na zgornji polici stoječi Kajzelj začutil siloviti sunek in potegljaj vrvi. V levi roki vrv držeč na zelo opasnem mestu, se je uprl sunku, a vrv mu je levo dlan tako močno zarezala, da mu je napravila rano skoro do kosti. Kmalu pa je zagledal drčati po vratolomni strmini svojega prijatelja z glavo naprej. Za moment se mu je izgubil. Po daljšem času pa ga je zapazil, kako je obital med črni, kakih 100 metrov spodaj. Bil je v resnici grozen in pretresljiv prizor! Vsa grozna tajnost planinskega sveta je stopila mladencu pred oči. Kaj storiti? Ali hiteti prijatelju na pomoč? Kam sedaj? Videl je mladi Kajzelj, da prijatelj v čerh leži nepremično, brez vsakega glasu. Videl brez uspešnost in težavnost situacije je napel zadnje moči in sile po trudopolni turi — kajti preje sta napravila s težkimi nahrbtniki, napolnjenimi provijanta za več dni, turo od Bistrice preko Kotliča na Okrešlju, od 3. jutraj do 9. dopoldne — in je prišel na pot, od koder se je potem spustil po Turskem žlebu h koč, kamor je došel okoli pol 6. zvečer. Tam je javil grozno nesrečo. Navzoči tajnik Savinske podružnice Slov. planinskega društva učitelj Anton Zdobšek z Gornjega grada je takoj hitel z njim nazaj na mesto nesreče.

Nastop noči in bližajoča se nevihta sta povzročila, da sta se vrnila v koč. Prva rešilna ekspedicija je prišla drugi dan iz Solčave, dva vodnika od Piskernika. V sredo ob 1. popoldne so dospeli po ovinkih po Turskem žlebu na kraj, od koder je ekspedicija zamogla ugotoviti le dejstvo, da mladi turist leži na prejšnjem kraju mrtve. Maloštevilna ekspedicija se je nato povrnila. V četrtek je dospela iz Solčave pod vodstvom g. Zdobške močnejša, šest vodnikov in planincev broječa ekspedicija. Po napornih pripravah se jim je posrečilo spraviti mrtvega mladca nižje, dalje na spodaj ležeče snežišče pri vstopu v steno. Oba turista, kakor se je videlo, sta bila že obvladala dobri dve tretini vratolomne plezalne ture. Ekspedicija je potem položila nesrečnega Tauzherja na provizorične nosilnice in ga odnesla do koč. Med padcem si je bil Tauzher razbil popolnoma vso glavo. Smrt je morala nastopiti vsled poškodbe možganov. Na Okrešlju so prijatelji in navzoči turisti okrasili truplo s planinskimi cvetkami. Spletili so mu dva velika vena iz raznih planinskih rož za zadnjo pot. Odnegli so ga potem v Solčavo. Mlado žr-

Maševalni akt nemškutarskega finančnega respicijenta.
V noči 16. oktobra lanskega leta je postal finančni stražnik Josip Nardin, dodeljen obmejni straži v Sodiščni ob Muri, na cesti proti Cerovcem na zelo tragičen način žrtev maševalnosti obmejnega finančnega respicijenta Petra Dokla. Kljub svojem nemškutarskemu značaju je znal Dokl pridobiti zaupanje višjih, čeprav je na skrivaj podpiral avstrijske tihotapee, ki so ravno na tem mestu opravljali najboljše tihotapske posle. Nardin je strogo pazil na početje Doklova, kar pa temu ni bilo po volji in ga je skušal na vsak način izpodrinuti. Omenjene noči se je Nardin vračal s svojo družino proti domu. Potoma je petkrat ustrelil v zrak, da bi tako oplašil tihotapee. Na kraj strelav pa je kmalu prišel v spremstvu paznika Ramota Peter Dokl in provokiral oster preprij z Nardinom. Posledica je bila, da je Dokl ustrelil Nardina v trebuh. Nardin je na mestu umrl. Pred mariborskim porotnim sodiščem je Dokl dne 1. julija zanikal vsako krivdo uboja in se skoro cinčno zagovarjal. Porotniki so z 9 glasovi potrdili krivdo, nakar je porotni senat pod predsedstvom svetnika Pozege obsodil Dokla na sedem let težke ječe. Dokl je po sodbi kratkoročno odgovoril: "Ne sprejemam!" V dvorani je nastal razburljiv incident, ko je Doklova ljubica Josipina Andlovic zažugala priči Ramotu, da ga ubije.

Gačnik pomilošen.
Novomeška "Sedanost" piše: Sicer ne moramo prav verjeti, vendar pa po dolžnosti kronistov beležimo tudi to, da je bil nedavno na 18mesčno ječo radi hudodelstva tatvine obsojeni Gačnik Vidov dan izpuščen na svobodo, ker je kralj pomilostil na ta dan 50 jetnikov, ki še niso bili predkaznovani in so obsojeni na

največjo kazen. V novomeški jetnišnici je ta sreča doletela baje edino le Gačnika.

Poneverba.
Uslužbenec podružnice neke zagrebške špedicijske tvrdke Matija Fras je poneveril okrog 21.000 K. Ves znesek je poravnal. Med pravico je omenil, da je tako ravnal, kakor ga je med vojno učil njegov sedanji ravnatelj. Bil je obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Višji šolski nadzornik Josip Wester

se je poslovil na Vidov dan od gimnazije v Novem mestu, ki jo je vodil 3 leta kot ravnatelj. S krepko roko je segel v precej razrhlano disciplino, pod njegovim spretnim vodstvom je mala republika nad Krko zopet lepo zvezetala. Bil je s celim srcem pri svojem poklicu, strog do samega sebe in s tem najlepši vzgled učiteljem in učencem. Kot predsednik Dijškega podpornega društva je našel kljub neugodnim razmeram vedno in vedno novih virov, sam pa dalj vzgled neselnebi požrtvovalnosti. Malo časa je bil v Novem mestu, toda njegova roka se pozna povsod. Vedno je imel le en cilj pred očmi: moralno in znanstveno povzdigo čveta našega naroda in s tem naroda samega. Kot o njegovem nasledniku se govori o profesorju Seidlu in prof. Škrliju.

Slabo vreme.
Iz Novega mesta poročajo: Deževno in hladno vreme traja že 2 tedna. Zdi se, da smo v jeseni. Že preveč je bilo dežja, še malo — pa bomo imeli sneg. To vsekakor ni v korist našim poljem, kjer bi že moralo zoreti žito. Opravičen je terej strah za letošnje letino. Sicer pa tudi iz Bosne in Banata se poročajo zelo žalostne vesti. Vseled deževja so narasle vse reke: Donava, Sava, Tisa, Bosna in Drava. Prestopile so bregove in nasipe in se razlile po obdelanem polju. Če vasi so pod vodo. Železniška proga je na nekaterih mestih popolnoma razdejana. Mnogo živine je poginilo v vodi. V vasi Jakovae so si ljudje rešili golo življenje s tem, da so splezali na vrede. Vojstvo je poslano v pomoč.

Svinjska rdečica

se že zopet širi po Sloveniji ter prizadeva ogromno škodo.

Kmetijski tečaj za učitelje.

Poverjeništvu za kmetijstvo priredi v času od 18. julija do 27. avgusta t. l. 6tedenski kmetijski tečaj za učitelje na kmetijski soli na Grmu. V ta tečaj se sprejemajo prosilci iz vse Slovenije pod sledečimi pogoji: 1. da imajo najmanj 5 let ljudskošolske učiteljske prakse in usposobljenosti izpit iz ljudske šole, 2. da so s kmetijske doma, oziroma da so se s kmetijstvom že praktično pečali, 3. da so že po svojem dosedanjem delovanju pokazali potrebno zanimanje in dobro voljo za kmetijski pouk, 4. da so iz krajev, kjer je čustvu si je znal Dokl pridobiti zaupanje višjih, čeprav je na skrivaj podpiral avstrijske tihotapee, ki so ravno na tem mestu opravljali najboljše tihotapske posle. Nardin je strogo pazil na početje Doklova, kar pa temu ni bilo po volji in ga je skušal na vsak način izpodrinuti. Omenjene noči se je Nardin vračal s svojo družino proti domu. Potoma je petkrat ustrelil v zrak, da bi tako oplašil tihotapee. Na kraj strelav pa je kmalu prišel v spremstvu paznika Ramota Peter Dokl in provokiral oster preprij z Nardinom. Posledica je bila, da je Dokl ustrelil Nardina v trebuh. Nardin je na mestu umrl. Pred mariborskim porotnim sodiščem je Dokl dne 1. julija zanikal vsako krivdo uboja in se skoro cinčno zagovarjal. Porotniki so z 9 glasovi potrdili krivdo, nakar je porotni senat pod predsedstvom svetnika Pozege obsodil Dokla na sedem let težke ječe. Dokl je po sodbi kratkoročno odgovoril: "Ne sprejemam!" V dvorani je nastal razburljiv incident, ko je Doklova ljubica Josipina Andlovic zažugala priči Ramotu, da ga ubije.

Dober kristjan?
S Prevalji poročajo: Dne 24. junija okoli 23. ure je začelo goreti gospodarsko poslopje Apolonije Lajner na Prevaljah. Pogorelo je do tal. Rešili so samo živino in poljsko orodje. Gospodinja je takoj izjavila, da je zažgal Filip Petrič, sluga davčnega urada na Prevaljah. Med pobožnim 38letim Petričem in 45letno bogabojočo Polonico je obstojalo že dalj časa ljubavno razmerje. Stanovale pri njej, pomagal pri delu in ji celo od svoje plače kupoval razna darila. Dne 24. junija je pa Polonica nenakrat Petriču odpovedala ljubezen, ker je baje dobila mlajšega ljubimca. Petriča je to tako ujezilo, da ji je zagrozil: "Ako me ne maraš, potem ti bom naredil nekaj, da boš za vedno pomnila." To svojo grožnjo je Petrič še isti večer izvršil. Zažgal je posteljo v hiši, potem odšel na skedenj, ki je bil poln sena, in ga zažgal. Ko je videl, da je svoj namen dosegel, se je na mestu vstrelil in zgorel. Drugi dan so našli na oboku hleva 60 cm dolgo truplo brez rok in nog popolnoma sežgano. Na lice mesta došla uradna komisija je dognala, da si je Petrič poglaval iz samokresa, katerega so našli poleg trupla, 2 krogi. Torej požigalec in samomorilec. Župnik Riepel, zagrizen prišast dr. Šusteršiča, ki do sedaj ni še nobene samomorilec dovolil cerkvenega pogreba, je napravil v tem slučaju izjemo. Dovolil je kaplantu, da ga je cerkveno pokopal in se tudi sam udeležil pogreba kot edini pogrebec. Ta svoj korak opravičuje s tem, da je bil pokojni Petrič dober kristjan, da je zahajal vedno v cerkev ter da redno prejemal svete zakramente.

Emil Vodeb, urednik "Slovenskega Naroda" pobornik in odbornik Jugoslovanskega novinarskega združenja.

Janko Premrov, računski nadsvetnik v pokloju.

Simon Weissbacher, hišni posestnik in mestni tesarski mojster, Dunajska cesta št. 66.

Umrli so v Ljubljani:

Emil Vodeb, urednik "Slovenskega Naroda" pobornik in odbornik Jugoslovanskega novinarskega združenja.

Janko Premrov, računski nadsvetnik v pokloju.

Simon Weissbacher, hišni posestnik in mestni tesarski mojster, Dunajska cesta št. 66.

Dober kristjan?

S Prevalji poročajo: Dne 24. junija okoli 23. ure je začelo goreti gospodarsko poslopje Apolonije Lajner na Prevaljah. Pogorelo je do tal. Rešili so samo živino in poljsko orodje. Gospodinja je takoj izjavila, da je zažgal Filip Petrič, sluga davčnega urada na Prevaljah. Med pobožnim 38letim Petričem in 45letno bogabojočo Polonico je obstojalo že dalj časa ljubavno razmerje. Stanovale pri njej, pomagal pri delu in ji celo od svoje plače kupoval razna darila. Dne 24. junija je pa Polonica nenakrat Petriču odpovedala ljubezen, ker je baje dobila mlajšega ljubimca. Petriča je to tako ujezilo, da ji je zagrozil: "Ako me ne maraš, potem ti bom naredil nekaj, da boš za vedno pomnila." To svojo grožnjo je Petrič še isti večer izvršil. Zažgal je posteljo v hiši, potem odšel na skedenj, ki je bil poln sena, in ga zažgal. Ko je videl, da je svoj namen dosegel, se je na mestu vstrelil in zgorel. Drugi dan so našli na oboku hleva 60 cm dolgo truplo brez rok in nog popolnoma sežgano. Na lice mesta došla uradna komisija je dognala, da si je Petrič poglaval iz samokresa, katerega so našli poleg trupla, 2 krogi. Torej požigalec in samomorilec. Župnik Riepel, zagrizen prišast dr. Šusteršiča, ki do sedaj ni še nobene samomorilec dovolil cerkvenega pogreba, je napravil v tem slučaju izjemo. Dovolil je kaplantu, da ga je cerkveno pokopal in se tudi sam udeležil pogreba kot edini pogrebec. Ta svoj korak opravičuje s tem, da je bil pokojni Petrič dober kristjan, da je zahajal vedno v cerkev ter da redno prejemal svete zakramente.

Maševalni akt nemškutarskega finančnega respicijenta.

V noči 16. oktobra lanskega leta je postal finančni stražnik Josip Nardin, dodeljen obmejni straži v Sodiščni ob Muri, na cesti proti Cerovcem na zelo tragičen način žrtev maševalnosti obmejnega finančnega respicijenta Petra Dokla. Kljub svojem nemškutarskemu značaju je znal Dokl pridobiti zaupanje višjih, čeprav je na skrivaj podpiral avstrijske tihotapee, ki so ravno na tem mestu opravljali najboljše tihotapske posle. Nardin je strogo pazil na početje Doklova, kar pa temu ni bilo po volji in ga je skušal na vsak način izpodrinuti. Omenjene noči se je Nardin vračal s svojo družino proti domu. Potoma je petkrat ustrelil v zrak, da bi tako oplašil tihotapee. Na kraj strelav pa je kmalu prišel v spremstvu paznika Ramota Peter Dokl in provokiral oster preprij z Nardinom. Posledica je bila, da je Dokl ustrelil Nardina v trebuh. Nardin je na mestu umrl. Pred mariborskim porotnim sodiščem je Dokl dne 1. julija zanikal vsako krivdo uboja in se skoro cinčno zagovarjal. Porotniki so z 9 glasovi potrdili krivdo, nakar je porotni senat pod predsedstvom svetnika Pozege obsodil Dokla na sedem let težke ječe. Dokl je po sodbi kratkoročno odgovoril: "Ne sprejemam!" V dvorani je nastal razburljiv incident, ko je Doklova ljubica Josipina Andlovic zažugala priči Ramotu, da ga ubije.

Gačnik pomilošen.

Novomeška "Sedanost" piše: Sicer ne moramo prav verjeti, vendar pa po dolžnosti kronistov beležimo tudi to, da je bil nedavno na 18mesčno ječo radi hudodelstva tatvine obsojeni Gačnik Vidov dan izpuščen na svobodo, ker je kralj pomilostil na ta dan 50 jetnikov, ki še niso bili predkaznovani in so obsojeni na

največjo kazen. V novomeški jetnišnici je ta sreča doletela baje edino le Gačnika.

Poneverba.

Uslužbenec podružnice neke zagrebške špedicijske tvrdke Matija Fras je poneveril okrog 21.000 K. Ves znesek je poravnal. Med pravico je omenil, da je tako ravnal, kakor ga je med vojno učil njegov sedanji ravnatelj. Bil je obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Višji šolski nadzornik Josip Wester

se je poslovil na Vidov dan od gimnazije v Novem mestu, ki jo je vodil 3 leta kot ravnatelj. S krepko roko je segel v precej razrhlano disciplino, pod njegovim spretnim vodstvom je mala republika nad Krko zopet lepo zvezetala. Bil je s celim srcem pri svojem poklicu, strog do samega sebe in s tem najlepši vzgled učiteljem in učencem. Kot predsednik Dijškega podpornega društva je našel kljub neugodnim razmeram vedno in vedno novih virov, sam pa dalj vzgled neselnebi požrtvovalnosti. Malo časa je bil v Novem mestu, toda njegova roka se pozna povsod. Vedno je imel le en cilj pred očmi: moralno in znanstveno povzdigo čveta našega naroda in s tem naroda samega. Kot o njegovem nasledniku se govori o profesorju Seidlu in prof. Škrliju.

Slabo vreme.

Iz Novega mesta poročajo: Deževno in hladno vreme traja že 2 tedna. Zdi se, da smo v jeseni. Že preveč je bilo dežja, še malo — pa bomo imeli sneg. To vsekakor ni v korist našim poljem, kjer bi že moralo zoreti žito. Opravičen je terej strah za letošnje letino. Sicer pa tudi iz Bosne in Banata se poročajo zelo žalostne vesti. Vseled deževja so narasle vse reke: Donava, Sava, Tisa, Bosna in Drava. Prestopile so bregove in nasipe in se razlile po obdelanem polju. Če vasi so pod vodo. Železniška proga je na nekaterih mestih popolnoma razdejana. Mnogo živine je poginilo v vodi. V vasi Jakovae so si ljudje rešili golo življenje s tem, da so splezali na vrede. Vojstvo je poslano v pomoč.

največjo kazen. V novomeški jetnišnici je ta sreča doletela baje edino le Gačnika.

Poneverba.
Uslužbenec podružnice neke zagrebške špedicijske tvrdke Matija Fras je poneveril okrog 21.000 K. Ves znesek je poravnal. Med pravico je omenil, da je tako ravnal, kakor ga je med vojno učil njegov sedanji ravnatelj. Bil je obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Višji šolski nadzornik Josip Wester

se je poslovil na Vidov dan od gimnazije v Novem mestu, ki jo je vodil 3 leta kot ravnatelj. S krepko roko je segel v precej razrhlano disciplino, pod njegovim spretnim vodstvom je mala republika nad Krko zopet lepo zvezetala. Bil je s celim srcem pri svojem poklicu, strog do samega sebe in s tem najlepši vzgled učiteljem in učencem. Kot predsednik Dijškega podpornega društva je našel kljub neugodnim razmeram vedno in vedno novih virov, sam pa dalj vzgled neselnebi požrtvovalnosti. Malo časa je bil v Novem mestu, toda njegova roka se pozna povsod. Vedno je imel le en cilj pred očmi: moralno in znanstveno povzdigo čveta našega naroda in s tem naroda samega. Kot o njegovem nasledniku se govori o profesorju Seidlu in prof. Škrliju.

Slabo vreme.

Iz Novega mesta poročajo: Deževno in hladno vreme traja že 2 tedna. Zdi se, da smo v jeseni. Že preveč je bilo dežja, še malo — pa bomo imeli sneg. To vsekakor ni v korist našim poljem, kjer bi že moralo zoreti žito. Opravičen je terej strah za letošnje letino. Sicer pa tudi iz Bosne in Banata se poročajo zelo žalostne vesti. Vseled deževja so narasle vse reke: Donava, Sava, Tisa, Bosna in Drava. Prestopile so bregove in nasipe in se razlile po obdelanem polju. Če vasi so pod vodo. Železniška proga je na nekaterih mestih popolnoma razdejana. Mnogo živine je poginilo v vodi. V vasi Jakovae so si ljudje rešili golo življenje s tem, da so splezali na vrede. Vojstvo je poslano v pomoč.

Svinjska rdečica

se že zopet širi po Sloveniji ter prizadeva ogromno škodo.

Kmetijski tečaj za učitelje.

Poverjeništvu za kmetijstvo priredi v času od 18. julija do 27. avgusta t. l. 6tedenski kmetijski tečaj za učitelje na kmetijski soli na Grmu. V ta tečaj se sprejemajo prosilci iz vse Slovenije pod sledečimi pogoji: 1. da imajo najmanj 5 let ljudskošolske učiteljske prakse in usposobljenosti izpit iz ljudske šole, 2. da so s kmetijske doma, oziroma da so se s kmetijstvom že praktično pečali, 3. da so že po svojem dosedanjem delovanju pokazali potrebno zanimanje in dobro voljo za kmetijski pouk, 4. da so iz krajev, kjer je čustvu si je znal Dokl pridobiti zaupanje višjih, čeprav je na skrivaj podpiral avstrijske tihotapee, ki so ravno na tem mestu opravljali najboljše tihotapske posle. Nardin je strogo pazil na početje Doklova, kar pa temu ni bilo po volji in ga je skušal na vsak način izpodrinuti. Omenjene noči se je Nardin vračal s svojo družino proti domu. Potoma je petkrat ustrelil v zrak, da bi tako oplašil tihotapee. Na kraj strelav pa je kmalu prišel v spremstvu paznika Ramota Peter Dokl in provokiral oster preprij z Nardinom. Posledica je bila, da je Dokl ustrelil Nardina v trebuh. Nardin je na mestu umrl. Pred mariborskim porotnim sodiščem je Dokl dne 1. julija zanikal vsako krivdo uboja in se skoro cinčno zagovarjal. Porotniki so z 9 glasovi potrdili krivdo, nakar je porotni senat pod predsedstvom svetnika Pozege obsodil Dokla na sedem let težke ječe. Dokl je po sodbi kratkoro

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisatelj Emile Gaborian. — Za G. N. priredil G. P.

44 (Nadaljevanje.)

— Vse dokazuje, — je rekel, — in ničesar ne dokazuje. Prišel je zopet čitati: — Ne pojdi jutri v Petit-Bourg.... No, ali ni rekel v svojem idiotskem zaupanju zopet in zopet proti Hektorju: — Jutri me ne bo doma. Ostani tukaj ter zabavaj Berto. Naslednji stavek pa je imel pozitiven pomen: — Ali rajše se vrni pred zajutrekom. To je izdajalo strah in s tem tudi krivdo. Oditi ter se takoj vrniti, je pomenjalo biti previden ter se izogniti vsakemu sumu. Zakaj pa je nadalje zapisala "on", mesto Klemenc? Ta beseda je bila presenetljiva. "On", to je oni, katerega človek ljubi ali kakterega sovraži kot gospodarja "On" ni nikdar brezpomembna oseba. Mož je izgubljen, kadar govori njegova žena o njem z "on". Kedar pa je Berta napisala teh par vrstic? Brez dvoma nekega večera, ko sta se umaknila v svoje sobe. On ji je rekel: — Jutri pojdem v Melun, — in ona je hitro načrtovala te vrstice ter jih dala Hektorju v kaki knjigi. Poslopje sreče, o katerem je domneval, da je dosti močno, da kljubuje vsem viharjem življenja, se je porušilo in stal je tam, izgubljen in osamljen, sredi njegovih razvalin. Nič več sreče, nič več veselja in upanja, — ničesa več! Vsi njegovi načrti glede bodočnosti so sloneli na Berti. Njeno ime se je mešalo v vse njegove sanj in bila je za njega obnem bodičnost in sen. Ljubil jo je tako, da je postala del njega samega, da si ni mogel predstavljati sebe brez nje. Brez Berte ni videl nobenega cilja v življenju, nobenega nadaljnjega vzroka, da živi. Spoznal je to tako jasno, da mu je prišla misel samomora. Imel je svojo puško in patrone. Njegovo smrt bi se pripisovalo nesreči na lovu in vsega bi bilo konec. Kaj pa krivica! Brez dvoma bi nadaljevala s svojo nesramno komedijo, — žalovala navidez za njim, dočim bi bilo njih sree polno resničnega veselja. Nobenega moza več, nobene hlimbe ali varanja. Ker je v oporoki zapustil vse svoje premoženje Berti, bi bila bogata. Vse bi proglala ter se napotila veselo v kak tuji in nepoznani kraj. Ko bi se spominjala njega, ubogega človeka, bi se zabavala vsprico misli na varanega in zaničevanega moza. — Nikdar, — je zakričal, prevzet od strašnega srda. — Nikdar! Umoriti se moram, a najprvo osvetiti svojo nečast. Skušal je izmisliti si kazen, ki bi bila dosti kruta ali strašna. Kakšna kazen bi mogla poplačati strašne muke, katere je pretrpel? Rekel si je, da mora čakati, če si hoče zagotoviti svojo osvetlo ter je prisegel, da bo čakal. — Moja hinavščina bo kos hinavščini obeh, — si je mislil. V resnici je bilo treba velike previdnosti in čujčnosti. Berta je bila zelo prebrisana ter bi vsprico prvega suma pobežila s svojim ljubimcem. Hektor je imel z njegovim prizadevanjem že par sto tisoč frankov. Mislil, da bi lahko pobežila ter se izognila njegovi osveti, mu je dala energijo in jasno glavo. Šele takrat je pričel misliti na beg časa, na padajoči dež in na svojo obleko. — No, — si je mislil, — izmislil si bom kako storijo. Bil je le približno en kilometer od Vealfeji, a trebal je celo uro in pol, da je dospel domov. Bil je zlomljen in izmučen. Čutil je, kako mu sega mrzav prav do mozka njegovih kosti. Ko pa je prišel skozi vrata, je imel njegov obraz običajni veseli izraz, ki je tako dobro pristojal njegovemu neomajnemu zaupanju. Čakali so nanj, a kljub vsem sklepom ni mogel sedeti pri mizi med to žensko in tem možkim, ki sta bila njegova najljubša sovrznika. Rekel je, da se je prehladil in da gre v posteljo. Berta si je zaman prizadevala, da popije vsaj čašo juhe in nekaj rdečega vina. — V resnici, — je rekel, — ne čutim se dobro. Ko se je umaknil, je rekla Berta: — Ali si zapazil, Hektor? — Kaj? — Nekaj neobičajnega se je zgodilo žnjim. — To je lahko mogoče, saj je bil celi dan na dežju. — Ne. Njegove oči so imele izraz kot ga nisem zapazila še nikdar prej. — Bil je videti dobre volje, kot vedno. — Hektor, moj mož sumi nekaj! — On! Preveč zaupanja ima v naju dva, da bi bil ljubosumen. — Ti se motiš, Hektor. Ni me objel, ko je prišel noter in to se je zgodilo prvič izza najine poroke. Tako je od prvega pričetka napravil napako. Dobro se je zavedal tega, a je presegalo njegove moči, da bi objel Berto ob onem trenutku. Več je trpel kot se je sam zavedal. Ko sta prišla žena in prijatelj v njegovo sobo po večerji, sta ga našla v postelji, v veiki mrzlici, z bleščicami očmi. Kmalu nato je sledil delirij. Pokicali so zdravnika, ki je izprva rekel, da ne more jamčiti zanj. Naslednjega dne je bil še slabši. Od tega časa naprej sta posvetila tako Berta kot Hektor vse svoje moči bolniku. Ali sta hotela na ta način popraviti svoj zločin? To bi bila drzna trditve. Veliko bolj vrjetno je, da sta skušala napraviti utis na ljudi. Vsakdo se je zanimal za Sovresija. Ona dva pa ga nista zapustila niti za trenutek ter se izmenjavala pri postelji. Bilo pa je dejanski mučno biti na straži pri njem. Včasih je bilo celo treba privezati ga na posteljo, ker je hotel skočiti skozi okno. Tretjega dne je imel čudne fantazije. Kričal je neprestano: — Odnosite me ven iz te sobe! Zdravnik je svetoval, naj se ga prevari. Vsed tega so ga odnesli v majhno sobo v pritličju, iz katere se je videlo na vrt. Njegove blodnje niso izdale nikakih sumov. Mogoče je bila njegova trdna volja v stanu kontrolirati celo delirij. Mrzlica se je končno umaknila devetega dne. Prišel je rahlejši dihati ter večinoma spal. Ko se je prebudil, se mu je vrnila zavest. To je bil strašen trenutek. Moral je takorekoč vzeti nase breme svoje bede. Izprva je mislil, da je to spomin na strašno nočno moro. To pa ni bilo. On ni sanjal. Spomnil se je hotela, ženi, gozda in pisma. Kaj je postalo iz čnega pisma? Ker pa se je nato spomnil, da je bil žrtve resne bolezni, se je vpraševal, če je rekel kaj, kar bi izdalo vzrok njegove velike bede. Ta strah ga je napotil, da se ni izganil in da je odprl svoje oči počasi in previdno. Ura je bila enajst in vsi uslužbeni so že šli spat. Hektor in Berta sta sama čula pri bolniku. On je čital neki list, ona pa kvačkala.

Sovresi je spoznal na njih mirnih obrazih, da ni ničesar izdal. Naluno se je premaknil. Berta se je takoj dvignila ter prišla k njemu. — Kako ti je, dragi Klemenc? — je vprašala ter ga nežno poljubila na čelo. — Nič več ne čutim bolečin. — Vidiš, kakšne so posledice neprevidnosti! — Koliko dni sem bil bolan? — Osem dni. — Zakaj so me prinesli sem? — Ker si tako zahteval. — Tremorel se je približal postelji. — Nisi hotel osta zgoraj, — je rekel, — ter nisi dal preje miru, dokler te nismo spravili semkaj. — Ah!

(Dalje prihodnjič.)

Razdelitev v oblasti.

Po poročilih iz Belgrade se bo takoj po končanem ustavnem delu začelo delo za končno razdelitev Jugoslavije na oblasti.

Dosedanje pokrajinske vlade kakor tudi centralna vlada bodo podale takoj svoje ostavke, toda v demisiji bodo stopnjena vršile. Likvidacija sedanjega sistema in prenese svoj delokrog na nove oblasti, ki se bodo takoj ustanovile. Vsa država bo razdeljena po dosedanjih načrtih na 20 oblasti, katerih vsaka bi imela največ 700 do 800 tisoč prebivalcev. Mesta, ki imajo več nego stotisoč prebivalcev, bodo tvorila samostojno oblast.

Hrvatska bi bila po tem načrtu razdeljena na štiri oblasti in sicer na zagrebsko oblast z zagrebsko, belovarsko - križevačko in varaždinsko - medjimursko županijo s sedežem v Zagrebu; na osječko oblast z osječko in požeško županijo ter Baranjo s sedežem v Osijeku; v karlovačko ali suvačko oblast s sedežem v Karlovcu, eventualno v Sušaku. Četrta oblast bi obsegala ves Srem.

Srbija in Stara Srbija in Makedonija bi podeljena v 8 oblasti, a Slovenija na 2 s sedežem v Ljubljani in Mariboru. Vsa Črnogorja bi tvorila eno oblast s sedežem v Podgorici. Meje med posameznimi oblastmi se določijo z zakonom.

Na čelu vsake oblasti bo stal kraljevski namestnik ali veliki župan. Oblasti bodo imele svoje oblastne skupščine, katere bodo ustvarjale zaključke, ki spadajo v ta delokrog. Posamezne oblasti bodo razdeljene v okrožja, ki bodo pa samo državno upravne oblasti brez samoupravnega delokroga. Okrožja bodo odgovarjala nekako današnjim županijam po Hrvatskem in v Vojvodini ter okrogom v Bosni-Hercegovini.

Okrožja se razdele na srez-okraje, a okraji na občine z okrajnimi

Florida ras... v morje.

Florida je ena najhitreje rastočih držav v L. A. Država dejanski raste po obsegu. Ne dosti vsako leto, a njen obseg se neprestano večja. Florida je v glavnem zgrajena na morskih školjkah, — koralah, pesku in drugem sličnem materialu. Na številnih mestih, tako ob Atlantski strani kot ob o- pnenesle svoj delokrog na nove bregu, da je sestavljen iz morskih školjk in razbitih delov školjk, katere drobi valovje počasi v fin pesek, iz katerega je sestavljena pretežna večina celine.

Pet do petnajst milj izven južnega roba Floride je cela serija ozkih otokov, ki so znani pod imenom "keys", to je ključi. Prvotno so obstojali ti otoki iz koralne čeri, ležeče pod morsko gladino Korale, ki so bili nekoč živa stvar, a so sedaj mrtve. Veter in valovi so odtrgali koralne ter jih vrgli na skale in čeri.

Ostanki drugih morskih živali so se ustavili ob teh čerih, dokler ni bil celi venec teh nizko ležečih otokov ločen od celine potom zelo plitvega kanala. Vodovje plime teče skozi te plitve kanale zelo počasi ter prinaša pesek, ki se ustavlja ob teh čerih. Povsod se ponavljajo novi otoki, nove plitvine in ne bo poteklo dolgo časa, da bodo ti otoki zvezani s celino.

Tako vidimo prizor, kako morske živali grade nove kontinente

mi ter občinskimi odbori. Razdelitev naše države stoji na načelu zakonodajne centralizacije in kar največje administrativne decentralizacije. Princip politične centralizacije in administrativne decentralizacije, je princip sistema vsake moderne države. V delokrogu administrativne decentralizacije prihajajo najprej v poštev gospodarska vprašanja, zato bo razmejitev med posameznimi oblastmi izvršena po načelu gospodarskih interesov.

ADVERTISEMENT.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.
Italija:
Triest, Opazija, Zadar.
Nemška Avstrija:
Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in na vse črte.

Istavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in posamezniki naše banke so vnapredu naprošeni, da opozorijo na ta naš glas svoje znance in Hrvatske, Dalmacije, Istre, Gorike in Črnogore.

FRANK SAKSER STATE BANK
FRANK SAKSER, predsednik.

s pomočjo vapnenca, katerega sprejemajo iz organskih snovi, rastlin. Pri tem delu jim pomagajo morski toki, ki tečejo vedno v gotovo smer ter vetrovi, plima in oseka, kajti vse te faktorje je treba vzeti v poštev, če se proučuje naraščanje otokov ter njih počasno, a gotovo spajanje s celino. — Florida postaja po obsegu vedno večja ravno iz tega vzroka.

Mleko v kockah.

Holandec Just Hatmaker je iznašel mlečni prašek. Sedaj je neki drugi Holandec iznašel način, kako spraviti kondenzirano mleko v kockah v promet.

ROKOKO.

Tiho, tiho čez nebo mesec gre srebrni; "Mina," — pravi vitez bled, "k meni se obrni."

Spi že grad, iz oken vseh buli v park tema, z ribicami zlatimi vodomet brblja.

Nd vodo se ziblje v snu blede loto cvet, a nad njim pa roj mušice raja menuet.

Venus bela, bela vsa Amorja povpraša: "Kaj pa v lopi se tako skrivnostno oglašaj?"

Zdi se, da je viteza Mina poljubila? Ni li v grad jo pred nočjo majka zaklenila?

Reče Amor, priden fant: "Kaj se ti ne sanja, iz vode za mušico riba se poganja!"

In o tem vso dolgo noč Venus bela sanja; v lopi Mini k ročicam vitez se priklanja.

V staro domovino

S posredovanjem tvrde Frank Sakser so odpotovali v staro domovino sledeči rojaki:

S parnikom La Savoie
14. julija:

John Možina z ženo iz Bradley, Ill., v Borovnicu.
Geo. Painter z ženo iz Lincoln, Ill., v Judenburg.

S parnikom Mauretania
15. julija:

Frank Troha iz Mayburg, Pa., v Babno polje.
John Bečaj iz Cleveland, O., v Begunje.

Anton Vatovec iz Slaty Fork, W. Va., v Ostrožno brdo.
John Žemva iz Library, Pa., v Koroško Belo.

Mihail Rajgelj iz Library, Pa., v Škofjo Loko.
Jožef Markovčič iz Detroit, Mich., v Plešee.

Jožef Kapler iz South Chicago, Ill., v Bučko.
Jožef Perhaj iz Gowanda, N. Y., v Male Lasče.

Anton Lužar z družino iz Barberton, O., v Šoštanj.

S parnikom Olympic
16. julija:

Rev. Valentin Schifferer iz St. Bonifacius, Minn., v Škofjo Loko.
Rev. Anton Schifferer iz Rock Springs, Wyo., v Škofjo Loko.

Antonijsa Schifferer iz St. Bonifacius, Minn., v Škofjo Loko.
John Mihelič iz Smuggler, Colo., v Stari trg pri Črnomlju.

Anton Čadež iz New York City v Škofjo Loko.
Jožef Funtek iz Trinidad, Colo., v Luče na Štajerskem.

S parnikom Samland
16. julija:

August Muss iz Superior, Wyo., v Bremen.

NAZEMNILO IN PRIPOROČILO.
Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnino za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojasnila glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojega od tam, glede denarnih pošiljatev in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga-Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravišništvo Glasa Naroda.

ADVERTISEMENT.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PRIBLIŽNO ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

ROCHAMBEAU	25. juli.	—	Havre	KROONLAND	13. avg.	—	Cherbourg
AQUITANIA	26. juli.	—	Cherbourg	BERENGARIA	18. avg.	—	Cherbourg
PARIS	27. juli.	—	Havre	NOORDAM	20. avg.	—	Boulogne
PESARO	27. juli.	—	Genoa	OLYMPIC	13. avg.	—	Cherbourg
MONGOLIA	28. juli.	—	Cherbourg	LA SAVOIE	13. avg.	—	Havre
POTTERDAM	30. juli.	—	Boulogne	LEOPOLDINA	16. avg.	—	Havre
WASHINGTON	3. avg.	—	Cherbourg	PARIS	17. avg.	—	Havre
ADMIRAL	2. avg.	—	Havre	LAPLAND	20. avg.	—	Cherbourg
LAFAYETTE	3. avg.	—	Havre	LA TOURAINE	20. avg.	—	Havre
ARGENTINA	4. avg.	—	Triest	ITALIA	23. avg.	—	Triest
FRANCE	4. avg.	—	Havre	AQUITANIA	23. avg.	—	Cherbourg
CALABRIA	6. avg.	—	Triest	AMERICA	24. avg.	—	Cherbourg
RYNDAM	6. avg.	—	Boulogne	FRANCE	25. avg.	—	Havre
MAURETANIA	11. avg.	—	Cherbourg	PRES. WILSON	27. avg.	—	Triest
LA LORRAINE	6. avg.	—	Havre	FINLAND	27. avg.	—	Cherbourg
ZEELAND	6. avg.	—	Cherbourg	AMERICA	27. avg.	—	Cherbourg
SOUVERAIN	9. avg.	—	Havre	ADRIATIC	31. avg.	—	Cherbourg
CANOPIC	9. avg.	—	Genoa	WASHINGTON	3. sept.	—	Cherbourg
SELVADERE	11. avg.	—	Triest	ROTTERDAM	3. sept.	—	Boulogne
N. AMSTERDAM	13. avg.	—	Boulogne	OLYMPIC	3. sept.	—	Cherbourg
				MAURETANIA	8. sept.	—	Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdo FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York.

NAREDBA GENERAL.

JUGOSL. KONZULATA

Vsak bo lahko dobil potni list, kdor ima dokaze, da je v resnici jugoslovanski podanik.

Soglasno z zadnjim odlokom ministrstva za znanje zadeve bo konzulat izdajal potne liste vsem državljanom kraljevine Srbije, Slovencev in Hrvatov, ki bodo svojim prošnjam za potni list priložili tudi zadostne dokaze o jugoslovanskem državljanstvu.

Ko se bo konzulat prepričal, da so predloženi dokumenti pristni in zadostni, bo dobil prošilec potni list. V slučajni, da bi pa nastali kakšni pomanjkljivosti, bo izdan potni list šele s dovoljenjem ministrstva.

Ker je številno prošilec ogromno in v vsakim dnem narašča, ni konzulatu mogoče takoj opraviti vsakega dela, toda polagoma bodo prihili vsi na vrsto. Nihče naj ne kupi listke prej, predno se osebno ne oglasi na konzulatu ter dobi potni list.

V vsakem drugem slučaju ne bo konzulat prevzel nobene odgovornosti za čakanje v New Yorku in če ladija, za katero so vzeli karto, odpluje brez njih.

V dokaz državljanstva je treba predložiti: stari potni list, domovico, vojaško knjižico, delavsko knjižico, kratni list ali potrdilo okrajnega sodišča v starem kraju. Kdor tega nima, bo dobil potni list šele s posebnim dovoljenjem iz ministrstva.

PREDNO SE ODLOČITE

za svojo družino, sorodnika ali prijatelja naročiti vozni listek, ali poslati denar v domovino, da se ga potnik sam kupi, pišite najprej za tozadevna pojasnila na znan in zanesljivo tvrdo FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York

ZASTAVE

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

GROZDJJE! GROZDJJE! GROZDJJE!

Grško srednje jagode, zelo čiste, cena \$7.— boksa.
Cipar največje jagode in najslajše, cena \$7.— boksa.
in razne druge vrste.

Turški duhan, 1 funt \$2. Za poskus pošljite 1/2 funta bokso za \$1.
Z naročilom pošljite \$2.00 are za vsako bokso grozdja.

Adriatic Importing Company

606 — 11 Avenue New York, N. Y.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MČŠKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jas sam že zdravim na 23 let ter imam skušnjo v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skolzi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurlju, ledicah, jetrah in želodcu, rnenico, revmatizem, katar, zlate žile, naduha itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah na do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja. Zato vas izkaj zdravim, ker vas razumem.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

TOURAINE 25. julija
PARIS 27. julija
CHICAGO 30. julija
LEOPOLDINA 3. avgusta
FRANCE 4. avgusta

S. S. PARIS 33.700 ton.
27. julija — 17. avgusta

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije

Hitri parniki s štirimi in sedmimi vlakoma. Poseben zalopnik jugoslovanske vlade bo pričakal potnike ob prehodu na liti parnikov v Havru ter jim točno odpravi kamor so namenjeni.

Parniki Francoske črte so transportirali takom vojne na tisoče jugoslovanskih vojakov brez vse nevarnosti.

Za listke in cene varošite v DRUŽBNI PISARNI, 19 State St., N. Y.

ali pa pri lokalnih agentih

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA 4. avgusta
PRES. WILSON 27. avgusta

Cene za Trst in Reko so:
\$100 in \$110.

Potom listkov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Razkošne ugodnosti orvega, druogda in tretjega razreda.

Potniki tretjega razreda dobivale preložno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department
4 West Street New York

Ne odlašajte

ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za vašo družino, sorodnika ali prijatelja.

Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejše in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK (potniški oddelček)

82 Cortlandt St., New York, N. Y.